

Настя Мельниченко

Письменниця, журналістка,
громадська активістка.

Голова громадської організації
STUDENA. Займається питаннями ґендерної
рівності і недискримінації. Ініціаторка
всеукраїнського флешмобу-соціальної акції
#яНеБоюсяСказати й авторка однойменної
книги.

Довго і щасливо

Початок вересня, але небо ще геть літнє. Крізь прочинене вікно долинають приглушені звуки знадвору: плач і сміх дітей, ревіння мотору машин, клацання дверей..

Він спить, і передвечірнє сонце м'яко лягає на його оголене тіло. Ми розкинулися на ліжку, розхристані і справжні, без жодних обмежень та обтяжень.

Хто цей чоловік? Хто він мені і як назвати його? Коханець? Хлопець? Коханий?

Я ковзаю поглядом його витонченими рисами, милуюся цілковитим спокоєм і розпруженістю в кожній клітинці білого тіла. Літо минуло, а засмага не торкнулася цієї шкіри.

Інша справа я: моє тіло налите сонцем, смагляве аж до блиску. Коли я кладу долоню на його живіт чи плече, то здається, ніби ми прибульці з різних племен.

Я злегка торкаюся його, цілую повіки, і тихо кажу, що час прокидатися.

Він розплющує очі, і ніби виринає з глибокого теплого океану. Каже два слова:

– Зрілість. Прийняття.

Здається, що ці слова геть недоречні.

Насправді ніяких пояснень не треба. Все тут. У цьому м'якому світлі, у цих притишених звуках, у спокої кімнати та ліжка. Ці слова у перестиглому літі, у напоених сонцем деревах, у косих променях

підвечір'я. Ми двоє, ми дорослі, ми приймаємо одне одного. Нічого не душить, нічого не мордує, серце розмірено лічить миті. Без очікувань, без вимог. Ми просто є.

Поміж нами немає нічого з того, що обіцяють фільми та книжки про кохання: ні шлюбу, ні побуту, ні бюджету; немає спільних дітей і співжиття. Я не бережу його хатнє вогнище, він не приносить мамонта.

Але є дві ключові речі – зрілість і прийняття. Хтось сміється, що це несерйозно, і не те, чого мала би прагнути жінка за сорок, але у цих простих речах більше, ніж може здатися.

Мій син хоче, щоб було “І жили вони довго і щасливо”. Іншого сценарію він не уявляє. Та і звідки йому брати щось інакше? Усюди він бачить лиш одне: кожна любовна історія завершується неодмінно шлюбом. Наречена у білій сукні, наречений хвилюється, але все ж зважається іти до вівтаря. Починається довга історія, у якій місце будинку з садом і собакою, дітьми, каміном, спільними вечорами і барбекю з друзями. Кожен фільм, кожна пісня і кожен роман говорив про одне: якщо у вас є любов, то мусить бути тому якесь логічне завершення. Нема логічного завершення – нема любові. Це все ніби-то несерйозно.

ПОЧУТИ
ОДНЕ
ОДНОГО

Я не знаю, як йому пояснити, що у нас так не буде. Але у нас все серйозно.

Нас двоє, ми замилювані одне одним, кожен іде своїм шляхом, але дивимось ми в одному напрямку. При зустрічах нам добре разом. Коли мені сумно чи тяжко – я телефоную і ми говоримо. Це подорож під вітрилами, коли за бортом лишився спільний побут, роздратування, втома. Це наче свідомий вибір бути тут і зараз з тим чи тією, хто приносить тобі радість. Не тому, що мусиш, а тому, що хочеш і обираєш.

Будучи маленькою дівчинкою, я, як і мій син, бачила лиш такий варіант розвитку подій. Ми заламували долоні назовні і по кількості опуклих виступів на зап'ястку ворожили, скільки у кого буде в шлюбі дітей. У мене випадало “одна”, а я хотіла двох: хлопчика і дівчинку. Але то був рівень дитсадка. Далі, у школі, мені чомусь не думалося ні про шлюб, ні про дітей. Усі мрії займали карколомні пригоди на землі чи на небі.

Проте підлітками ми дуже таємно, роззираючись і крадькома, збиралися темними шкільними сходами під самісінький шкільний дах, щоб ворожити на заміжжя. Аби не відрізнятись від інших дівчат, поведених на хлопцях, романтиці і весіллі, з удаваним ентузіазмом це робила і я.

Пізніше я думала, що, певно, більшість з нас лиш вдавала, що нам цікаві ці нісенітничі. Але тоді, у 14, пробирання на горище було страшенно відповідальною місією, бо якби про наші вилазки довідалися хлопці, то це було б сорому до кінця шкільних років!

Ми пролазили до сховку, протиснувшись через ґратки, у напівтемряву даху. Промінь з бічного віконця виривав вигорілий стілець, довкола якого розкидані чийсь скарби: карти з оголеними жінками. Це були чорно-білі фотографії, дбайливо кимось перезняті з оригінальних карт, надруковані і вирізані. Ми ще з перших відвідин з інтересом їх обдивилися, але не ризикнули забрати собі.

Для нас цей сховок був цікавий іншим. Саме тут ми ворожили “по-справжньому”. Іноді навіть зі свічкою і воском. Це були не ті дитячі забавки, які ми практикували на уроках, малюючи лівою рукою серце і викреслюючи по чотири клітинки, аби довідатися, що чекає на нас з

об'єктом кохання. Ні, тут, на горищі, збиралися утаємничені і відкривалися імена обранців. Моя однокласниця Даша привезла з літнього табору цілу “книгу знань” – товстий зшиток-анкету, у якій на задніх сторінках були записані розшифровки відьомських ворожінь, ретельно переписані із таких самих зшитків-анкет старших дівчат. Даша дуже тішилася з того, що була носійкою ексклюзивних знань, і не збиралася давати нам нічого переписувати.

Під її супроводом кожна з нас на аркуші виписувала своє ім'я, ім'я обранця (однокласниці коментували: ууууу! Не може бути!), потім викреслювали спільні букви і зводили до простого числа ті букви, які лишилися. А потім звірялися з розшифровками анкети. Пам'ятаю, мені випала одиничка – це свідчило про швидкий шлюб зі сліпакою з 11-Б, який тоді мені дуже припав до серця.

Я мріяла, як нас разом викрадають прибульці і ми стаємо зоряними воїнами, але аж ніяк не про “народити 5 дітей і чекати милого з роботи з гарячою вечерею”.

Таї життя моє підпорядковувалося саме цим мріям: я стала вершницею, гарною фехтувальницею, володіла прийомами бойових мистецтв. Питання про шлюб взагалі не займали мене аж до того моменту, коли майбутній чоловік освідчився мені. Це було як наче: ну всі дівчата хочуть заміж, чому б і мені не захотіти? Що в 14, що в 23 – я не хотіла вирізнитися з-поміж інших. Та й чи уявляла собі інакший вияв кохання, як шлюб? Звісно, ні. А цього чоловіка я любила. Куди сильніше за сліпаку з 11-Б.

Хоч шлюб і не був саме тим, чого я справді хотіла, але вихід з нього після восьми років – це було саме воно. Там, на виході, лишившись з двома дітьми, я почула нову порцію вимог до моїх бажань. Мені розповідали, що я мала би мріяти, аби мене хтось “пожалів” і “підібрав з дитиною”. Мене? Пожаліти? Підібрати? Мене, ту, котра все дитинство лігала в космосі і колошматила космічних поганців? Чи я сама собі не дам ради? Чи я маю терпіти всі “прекрасності” шлюбу заради того, аби не бути “розведенкою з причепом”?

Мені б було принизливо думати про свого коханого як про джерело прибутку. То радше хай буде для мене натхненням, дороговказом, шляхом до пізнання себе.

І я йду цим шляхом ось уже десятий рік. Десятий рік за тим, кого люблю. Люблю без офіційного оформлення.

В історії, яку ми будуємо, відкритий фінал. “Довго і щасливо” нам обіцяють у казках, але ніколи не простежують сюжет до самого кінця. У тому, що будуємо ми, “довго і щасливо” чи “коротко і нещасно” залежить тільки від нас. Ніяких предписаних сценаріїв, ніяких очікувань. Просто життя.

Я пробую його розбудити знову і ловлю відблиск вологи у його очах.

Сонце проводить останні спогади літа.

Настя Мельниченко “Довго і щасливо”

**ПОЧУТИ
ОДНЕ
ОДНОГО**

